

Jaarverslag 2022

Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten
Opgericht in 1955

Beschermvrouwe Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix

Inhoudsopgave

01	Verslag van het bestuur	3
	Bestuur en Commissies	4
	Van de voorzitter	6
02	Verslag van de secretaris	8
	De SSRP in 2022	9
03	Verslag van de penningmeester	11
	Financieel verslag SSRP 2022	12
04	Het Stamboek - behoud(t) het Goede	18
	Criterium Zaken	19
	Het Stamboek - Beheer	20
05	Raad van Advies	25
	Verslag van de Raad van Advies	26
06	De SSRP en het Varend Erfgoed	27
	De SSRP en het Varend Erfgoed Nederland	28
07	Jubileumreünie in Langweer	30
	Jubileumreünie in Langweer van vrijdag 8 tm zondag 10 juli	31
	Onze adverteerders	38

01 Verslag van het bestuur

Bestuur en Commissies

Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten (SSRP) - Opgericht in 1955

Beschermvrouwe Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix

Dit Jaarverslag is een verslag van alle activiteiten van de Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten in 2022.

Veel van deze activiteiten zijn uitgebreid op onze website www.ssrp.nl beschreven.

Het bestuur van de Stichting

C.J.M. (Ineke) Verkaaik;- Hogervorst <i>Voorzitter</i>	Namens Vereniging Fries Scheepvaart Museum en KVV Sneek . Vertegenwoordiger in AB-FVEN
J.W. (Jan Willem) Hoorn <i>secretaris vanaf 14-10-2022</i>	Namens Koninklijke Zeilvereniging Oostergoo
IJ. (Ijsbrand) Dijkstra <i>penningmeester</i>	Namens de Vereniging Vrienden van het Zuiderzeemuseum
E. (Erik) Pluimers <i>bestuurslid Criteriumzaken</i>	Contactpersoon Criterium Commissie Namens Koninklijke Nederlandse Zeil & Roeivereniging en Koninklijke Roei- en Zeil Vereeniging De Maas
M. (Marinus) Kreuze <i>bestuurslid vanaf 2021</i>	Vicevoorzitter FVEN tot 01-12-2022
M.P.G.M. (Matthijs) Gorgels <i>secretaris tot 14-10-2022</i>	

Ere Bestuursleden en Donateurs van de Stichting

Ere Donateur [W. \(Wim\) de Bruijn sinds november 2011](#)

Ere Donateur [T. \(Thedo\) Fruithof sinds maart 2014](#)

Ere Donateur [P.P. \(Pier\) Piersma sinds oktober 2016](#)

Ere Bestuurslid [J. \(Jan\) Brilleman](#) [sind maart 2015](#)

Ere Bestuurslid [R. \(Romeo\) baron van der Borch tot Verwolde](#) [sinds december 2015](#)

Ere Bestuurslid [J. \(Koos\) van den Heuvel](#) [sinds december 2015](#)

Ondersteunende organen

Criterium Commissie	
G.H. (Gerard) Feikema	Schouwer
F. (Frank) Teurlings	Schouwer
B. (Boudewijn) Heusinkveld	Schouwer
K. (Klaas) Havenga	Schouwer
M. (Martijn) de Jong	Schouwer
P. (Pieter) Duyvis tot 18-10-2022	Schouwer

<u>Beroepsraad</u>	
G. (Gerleen) van Saarloos	Lid
F. (Frits) Looimeijer	Lid
J.P.M.C. (Jo) Gorgels	Lid
M. (Meine) Dijkstra	Lid
<u>Raad van Advies</u>	
J. (Koos) van den Heuvel	Voorzitter
R. (Romeo) baron van der Borch tot Verwolden	Lid
G. (Gerard) ten Cate tot 13-10-2022	Lid
P. (Peter) Hamer tot 13-10-2022	Lid
E. (Elisabeth) Spits	Lid

Verantwoording

Stamboekbeheer SSRP	Jan Eissens, Regattaweg 100, 9731 NA Groningen Tel. 050-4094094, e-mail stamboek@ssrp.nl
Administratie SSRP	Rita Eissens-van Goor, Regattaweg 100, 9731 NA Groningen Tel. 050-4094094, e-mail administratie@ssrp.nl
Organisatie SSRP SSRP op Facebook	Jeannette Tigchelaar, Harlingen e-mail jeannette.tigchelaar@ssrp.nl
Samenstelling Jaarverslag (mbv Reporting software iWink)	Jan Eissens
Omslag: Statenjacht 'Friso' na afloop admiraalzeilen in Langweer	Klaas Wiersma
Foto's:	Klaas Wiersma en Archief SSRP

Van de voorzitter

De corona maatregelen waren bij de jaarwisseling naar 2022 nog van toepassing. Ook de SSRP verkeerde in onzekerheid. Wel of geen Voorjaarsbijeenkomst en de herhaaldelijk uitgestelde Jubileumreünie in Langweer?

Wat een zekerheid is, is de 84-ste verjaardag van onze Beschermvrouwe H.K.H. Prinses Beatrix. Tijdens een zware storm is het verjaardagsboeket weer persoonlijk afgegeven aan de Koninklijke Marechaussee bij het hek van kasteel Drakensteyn. In februari wordt het besluit genomen, na overleg met onze teamgenoten in Langweer, Pieter Duyvis (RFR) en Jeannette Tigchelaar, om in juli 2022 voor de derde keer de reünie te houden. Inmiddels vieren we dan het 67-jarig bestaan van de SSRP.

Alle adverteerders en hoofdsponsors zijn ons in 2022 trouw gebleven. Bij de overgang van 2022-2023 is na een jarenlange samenwerking met en sponsoring door Eerdmans Jachtverzekeringen door de directie in Lemmer afscheid van de SSRP genomen.

De traditionele voorjaarsbijeenkomst met de presentatie van het Jaarverslag 2021 en de uitreiking van de wisselprijzen heeft onder grote belangstelling plaatsgevonden in het Peperhuis te Enkhuzen. Veel bestuursleden van de toenmalige VSRP hadden van de uitnodiging gebruikgemaakt. Een memorabel moment om de samenwerking tussen de SSRP en de VSRP publiekelijk kenbaar te maken. De onderlinge verwijdering is na hard werken en veel overleg weggenomen.

Voorzitter Inke Verkaaik-Hogervorst met Commissaris van de Koningin Arno Brok op het Admiraalschip, Statenjacht 'Friso'

De Jubileumreünie, gedurende drie dagen in Langweer, is een zeer geslaagd evenement geweest. De 60 deelnemende schepen incl. de ca. 230 deelnemers zijn warm onthaald met een prachtig programma. Buffet, goody bags met lokale lekkernijen, muziek, consumptiemunten, EHBO, beveiliging en alle vergunningen én prachtig weer! Hoogtepunt is zaterdag 9 juli 2022 de ontvangst van het Statenjacht 'Friso' met de CvdK de heer Arno Brok. De genodigden worden verdeeld over de aanwezige schepen om de Vlootschouw en het Admiraalzeilen van nabij te kunnen volgen. Als een volleerd admiraal wordt de vlootschouw door de CvdK afgenomen. Om vervolgens toch de zeilen te hijsen en als een zwaan gevolgd te worden door de ca. 60 kuikens flanerend over de Langweerder Wielen. De voorpagina van het Fries Dagblad wordt hiermee zeer fotogeniek gehaald.

In het najaar is, na twee termijnen, secretaris Matthijs Gorgels uitgezwaaid en is zijn opvolger Jan Willem Hoorn welkom geheten. De zittingstermijn van twee leden van de RvA, Gerard ten Cate en Peter Hamer, zijn ook bereikt. Dit moment is in stijl gememoreerd met een bezoek aan Scheepstimmerwerf Peter Schouten te Kortenhoef en een etentje bij KVV Loosdrecht. Ook binnen de Criterium Commissie heeft een wijziging plaatsgehad. Pieter Duyvis heeft als schouwer afscheid genomen tijdens een bijeenkomst bij KZ&RV De Maas. Het aantal actief ingeschreven schepen blijft toenemen evenals de bezoekers aan onze, dagelijks actueel gehouden, website. Nieuw en her- ingeschreven schepen worden door Rita Eissens-van Goor via de post welkom geheten met een envelop. Waarin soms de felbegeerde SSRP-plaquette en de SSRP-vlag.

Heel veel dank aan alle direct betrokkenen gedurende dit jaar! Een prachteam waarmee de SSRP met vertrouwen de komende jaren tegemoet ziet.

Schepen van het Stamboek Ronde en Platbodemjachten (SSRP) groeten 'admiraal' commissaris van de Koning Arno Brok op het moment dat ze Statenjacht Friso (met de grote Nederlandse vlag) passeren. Na twee jaar uitstel vanwege corona werd afgelopen weekeinde het 65-jarig

bestaan van de SSRP gevierd in en op het water bij Langweer. Een van de hoogtepunten was het Admiraalzeilen, zaterdag, een defilé te water op de Langwarder Wielen. Zondag waren er onder meer hardzeilwedstrijden. Foto: Niels de Vries

Friesch Dagblad

Ineke Verkaaik-Hogervorst
Voorzitter SSRP

02 Verslag van de secretaris

De SSRP in 2022

Het bestuur van de SSRP is in 2022 achtmaal in vergadering bijeen geweest. De eerste maanden heersten de beperkende maatregelen als gevolg van Corona nog ons doen en laten. Zo vonden de eerste twee bestuursvergadering virtueel plaats. Daarna konden we elkaar weer in Amersfoort live ontmoeten. Veel aandacht is in het voorjaar besteed aan de organisatie van de voorjaarsbijeenkomst in Enkhuizen en de jubileumreünie in Langweer.

Het archiveren en verder verbeteren van de toegankelijkheid van het Stamboek is een belangrijk thema in 2022. Mede door een nieuwe systeemversie van de website, alsmede de zoek- en opslagfunctie van het stamboek is hard gewerkt aan het medium, maar ook aan de inhoud. Er mag verwacht worden dat dit nieuwe, door iWink met Marinus Kreuze en Jan Eissens in ontwikkeling zijnde systeem, in 2024 kan worden doorgevoerd.

Ook is gewerkt aan de toekomstvisie. Daarin is onder meer aandacht besteed aan het ondersteunen/faciliteren van eigenaren in hun verantwoordelijkheid om hun schip in goede conditie te houden. Niet alleen neemt de financiële last door stijgende kosten toe, ook hebben jongere generaties door de bank genomen een bestedings-, recreatie- en verplichtingenpatroon, dat niet automatisch matcht met het in bezit hebben van een klassiek schip. Discussie vindt in het bestuur plaats of vanuit die achtergrond niet een meer open/dynamisch dan statisch/behoudend beleid gevoerd moet worden. Ook vinden samen met het Fries Scheepvaart Museum gesprekken plaats met de Provincie Fryslân over het vergroten van de publieke belangstelling voor het maritiem erfgoed en het faciliteren/ondersteunen van de eigenaren daarvan.

[Op 9 april heeft de voorjaarsbijeenkomst in het Zuiderzeemuseum Enkhuizen plaatsgevonden.](#) Onze voorzitter heeft meer dan zeventig leden welkom kunnen heten. Naast haar terug- en vooruitblik over het werk van de SSRP reikte zij De WH de Vos-prijs dit jaar uit de heer Vehmeijer met de tjotter Wylde Baerch. De Van Waningprijs werd uitgereikt aan de heer Cees Hos, bestuurder van de Stichting Erfgoed Wieringen. Professor. dr. André van Holk hield een boeiend verhaal over het archeologisch onderzoek aan in de drooggelegde Zuiderzee gevonden scheepswrakken.

De Criteriumcommissie heeft zich in het verslagjaar verder gebogen over het aanscherpen dan wel in sommige gevallen versoepelen van de criteria voor bepaalde klassen. In het verslag van de commissie wordt daar verder op ingegaan.

Natuurlijk heeft de voorbereiding en afwikkeling van de Jubileumreünie op 8 t/m 10 juli in Langweer van het bestuur de nodige inspanningen gevraagd. [Er mag worden terug.gekeken op een geslaagd evenement](#), wat naast een prachtig festijn voor de deelnemers ook de nodige publieke belangstelling voor varend erfgoed heeft opgeleverd.

Het bestuur bestond in 2022 uit Ineke Verkaaik-Hogervorst, voorzitter, Ijsbrand Dijkstra, penningmeester, Matthijs Gorgels, secretaris, Erik Pluimers, Criteriumcommissie en Marinus Kreuze, informatiemanagement. In dit kader dienen ook zeker Jan Eissens, Stamboekbeheerder en Rita Eissens-van Goor genoemd te worden. Alle waardering spreekt het bestuur uit voor hun betekenisvolle en deskundige functie voor het Stamboek en daarmee voor de SSRP als geheel.

Op 13 oktober is het bestuur bijeen gekomen met de leden van de Raad van Advies, de Criteriumcommissie, de Raad van Beroep en de Stamboekbeheerder. Na een bezoek aan de scheepswerf van Peter Schouten in Kortenhoef is de onderlinge coherentie van deze organen binnen de SSRP versterkt. Vanuit het bestuur zijn waarderende woorden gesproken bij het afscheid van Matthijs Gorgels als secretaris, en Peter Hamer en Gerard ten Cate als leden van de Raad van Advies. Jan Willem Hoorn is in die bijeenkomst als secretaris van het bestuur verwelkomd. Hij kon evenwel pas in december daadwerkelijk het stokje van Matthijs Gorgels overnemen. Van Pieter Duyvis, lid van de Criterium Commissie (v.a.2014), is in oktober afscheid genomen tijdens een ontmoeting bij KZ&RV De Maas. De ontstane vacatures in de Raad van Advies en Criteriumcommissie blijken niet direct invulbaar, hetgeen betekent dat het bestuur daar in 2023 nog mee doende zal zijn.

In het verslagjaar heeft het bestuur de SSRP vertegenwoordigd bij het Rond- en Platbodemweekend in Oudega en bij het jubileum van de Vrienden van het Zuiderzeemuseum. Het bestuur heeft deelgenomen aan vergaderingen van de FVEN/RVEN. Verder is de relatie met de VSRP door meerdere gesprekken versterkt. Op de traditionele schepenbeurs in Den Helder heeft de SSRP zich met een eigen stand gepresenteerd.

Jan Willem Hoorn
Secretaris SSRP

03 Verslag van de penningmeester

Financieel verslag SSRP 2022

Eindelijk konden we in 2022 de pandemie enigszins achter ons laten, waardoor het in financieel opzicht een normaler jaar is geweest. De geplande bijeenkomst in Enkhuizen en het lustrum in Langweer, alsook de deelname aan beurzen konden weer plaats vinden. Door het bestuur en de commissies werd grotendeels “live” vergaderd en waren overleggen met andere organisaties ook niet meer overwegend online. Door meer inkomsten en onderbesteding op de doelstellingen hebben we het jaar kunnen afsluiten met een overschot van € 6.848. Van dit overschot is € 5.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve digitaal.

Baten

De belangstelling voor onze Ronde en

Platbodemjachten is onverminderd goed gebleven. Voor 2022 zien we een bescheiden toename in de donaties. De nieuwe en her-inschrijvingen laten echter een afname zien. De inkomsten uit advertenties/sponsoring zijn ten opzichte van 2021 gelijk gebleven. We zijn onze adverteerders/sponsors hiervoor dankbaar.

Lasten

Eén van pijlers voor het doel van de stichting “het bevorderen van de belangstelling voor het Ronde en Platbodemjacht” is wel onze informatieve website. Door de jaren heen is naast het vele werk van de Stamboekbeheerder ook de financiële post van belang. De laatste jaren zijn de uitgaven hiervoor in een rustiger vaarwater gekomen. In de toekomst zullen door wensen en ontwikkelingen van de techniek updates altijd aan de orde blijven. Hoeveel uitgaven dit in de toekomst met zich mee zal brengen is vooralsnog niet duidelijk. Onze applicatie bij de softwareleverancier iWink zal in 2023 overgaan naar de nieuwe versie 5.1. Echter voor het maatwerk van de facturatie en bewaking van de donaties/bijdragen zal een andere oplossing gevonden moeten worden. Naar verwachting is het overzetten van dit maatwerk naar de nieuwe versie 5.1 niet mogelijk, althans niet tegen redelijke kosten. Een flinke uitdaging voor komend jaar. Onderzocht wordt of subsidie tot de mogelijkheden hoort. In ieder geval is dit jaar € 5.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve Digitaal.

In de afgelopen jaren zijn voorbereidingskosten gemaakt voor het door de pandemie uitgestelde 65-jarige lustrum en is ieder jaar een bedrag gereserveerd. In 2022 heeft het uitgestelde lustrum plaatsgevonden. Mede door de sponsors en de subsidie van het Prins Bernhard Cultuurfonds Friesland konden de kosten met de reservering van € 12.475 geheel gedekt worden.

Dank aan onze sponsors voor het lustrum, Jachtwerf Joh. Van der Meulen, Jachtwerf Wind en Water, Air Logistics Group, Zeilmakerij Molenaar, Bentacera, Molkwarder Koeke, en worstmaker Steneker.

Eveneens moet ook rekening gehouden worden met het 70-jarige jubileum in 2025 en is hiervoor dit jaar € 5.000 toegevoegd aan de voorziening. Eind 2022 is er een voorziening van € 9.000 voor de reünie 2025.

Begroting 2023

Nu de pandemie achter ons ligt is bij de begroting weer rekening gehouden met een pré Corona kostenniveau.

De bijdragen donaties en advertenties zijn gelijk gehouden aan die van 2022.

Voor 2023 is het nog onduidelijk wat de bijdrage aan de Federatie Varend Erfgoed Nederland wordt, vooralsnog is rekening gehouden met een verhoging van € 500 tot € 2.000.

Voor het 70-jarige lustrum in 2025 is een bedrag opgenomen van € 5.000.

Ook is opgenomen een dotatie aan de bestemmingsreserve Digitaal van € 5.000, die voor € 4.950 uit de overige reserves is begroot.

Een uitgebreid financieel rapport van de accountant kunt u vinden [op onze website onder het hoofd "ANBI"](#). Zoals u wellicht weet is de Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten door de belastingdienst aangemerkt als een culturele ANBI (Algemeen nut beogende instelling). Voor de mogelijkheden van fiscaal gefaciliteerde donaties/giften aan de stichting, verwijs ik graag naar de informatie hierover op de website van het Stamboek. Uiteraard kunt u ook nadere informatie op het secretariaat aanvragen.

Begroting 2023 en werkelijke cijfers 2022

	Begroting 2023	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
	€	€	€	€
Baten				
Bijdragen donaties	26.500	27.401	26.500	26.577
Inkomsten inschrijvingen	2.500	2.950	2.000	4.800
Inkomsten plaquettes	800	1.100	800	1.210
Inkomsten schouwen	50	60	500	50
Inkomsten boekenplank				
Inkomsten advertenties	3.000	3.800	3.000	3.800
Totaal baten	32.850	35.311	32.800	36.437
Lasten doelstellingen				
Criteriumcommissie/schouwen (minus vergoede reiskosten)	1.000	668	2.000	2.466
Bijeenkomsten	2.500	1.662	2.500	700
Beurzen	500	237	750	
Evenementen	500		750	
Wimpels	300	194	450	424
Sleutelhangers	50	39	100	
Plaquettes	800	1.038	500	880
Website en internet	6.000	5.526	7.000	5.390
Website en internet (extra projecten)	2.700	2.602	1.000	2.993
	14.350	11.966	15.050	12.853
Lasten organisatie				
Accountantskosten	2.450	2.226	2.450	2.354
Jaarverslag	200	174	200	97
Verzekeringen	500	442	500	442
Bestuur	5.000	3.984	5.000	1.374
Secretariaat	1.500	1.360	1.500	1.347

	Begroting 2023	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
	€	€	€	€
Federatie Varend Erfgoed Nederland (reiskosten)	300	63	300	94
Contributies en bijdragen	2.000	1.395	1.500	1.413
Reservering lustrumreunie	5.000	5.000	4.000	4.000
Wisselprijzen	400	461	600	560
Giftendوناتies	500	500	500	1.149
Overige kosten/onvoorzien	200	510	200	
	18.050	16.115	16.750	12.830
Totaal lasten	32.400	28.081	31.800	25.683
Totaal baten minus lasten	450	7.230	1.000	10.754
Financiële baten en lasten				
Rentebaten		0		0
Rente- en bankkosten	-400	-382	-300	-292
	-400	-382	-300	-292
Resultaat	50	6.848	700	10.462
Resultaat verdeling				
Bestemmingsreserve digitalisering	5.000	5.000	4.000	4.000
Naar overige reserves	-4.950	1.848	-3.300	6.462
	50	6.848	700	10.462

Balans per 31 december 2022: Activa

	31 - 12	-	2022	31 - 12	-	2021
ACTIVA		€			€	
Vorraden						
. Plaquettes	4.444			560		
. Wimpels en bootvlaggen	965			2.056		
. Sleutelhangers	137			176		
			5.546			2.792
Vorderingen						
. Nog te ontvangen bijdragen			205			
Liquide middelen						
. ING Bank N.V. spaarrekening	71.000			75.082		
. ING Bank N.V. rek-courant	5.487			5.391		
			76.487			80.473
			82.238			83.265

Balans per 31 december 2022: Passiva

		31 - 12	-	2022		31 - 12	-	2021
PASSIVA		€				€		
Eigen vermogen								
. Stichtings kapitaal				22.689				22.689
. Overige reserves								
. saldo 1 januari		18.004				11542		
. resultaat boekjaar		1.848				6462		
. saldo 31 december				19.852				18.004
. Bestemmings reserves								
. digitaal		25.000				20.000		
. juridisch		2.500				2.500		
				27.500				22.500
				70.041				63.193
Lustrumreünie								
. Saldo 1 januari		16.475				13.388		
. Af: onttrekking		-12.475				-913		
. Bij: dotatie		5.000				4.000		
				9.000				16.475
Overlopende passiva				3.197				3.597
				82.238				83.265

Ijsbrand Dijkstra
Penningmeester SSRP

04 Het Stamboek - behoud(t) het Goede

Criterium Zaken

Op 1 november 2022 zijn de nieuwe criteria in werking getreden nadat op 25 juli een zogenoemde voorpublicatie was gedaan. Onze donateurs werden in kennis gesteld en in Spiegel der Zeilvaart werd aandacht aan dit onderwerp besteed. In de tussenliggende periode konden nog op- en aanmerkingen worden gemaakt. Het bestuur heeft enkele nuttige verbeteringen gekregen en deze konden direct worden opgenomen.

De herziene criteria komen in grote lijnen overeen met de reeds geldende criteria. Het gaat voornamelijk om een redactie van de bestaande regels met als doel het document beter leesbaar te maken. De huidige criteria zijn in de loop der tijd steeds aangevuld geweest met wijzigingen en verbeteringen en dat heeft de leesbaarheid niet bevorderd. Hopelijk hebben we nu weer een overzichtelijke reeks van kenmerken en voorschriften, waaraan een schip moet voldoen om ingeschreven te kunnen worden in het Stamboek.

Maar er waren ook wijzigingen. De categorie indeling is veranderd. Een belangrijke wijziging is ook dat schepen van 50 jaar en ouder worden opgenomen in de nieuwe B categorie en als Varen Erfgoed worden gezien. Verder is er een categorie E bijgekomen. Dat zijn schepen die geheel voldoen aan de criteria behalve dat nieuwe bouwmethoden en materialen zijn toegepast.

SSRP wordt geconfronteerd met de problematiek van de enorme stijging van de onderhoudskosten voor R&P schepen. Tropisch hout is schaars en zeer duur. Eigenaren zullen creatief worden om in de gegeven situatie toch oplossingen te vinden. Die kunnen liggen in PVC bedekking van een dek of epoxy verlijmd rompen en dergelijke. De

criteria laten dit niet toe maar er zal gedacht moeten worden aan algemeen geaccepteerde oplossingen zoals ook gebeurd is toen katoen te duur en inferieur van kwaliteit werd. Dacron werd de oplossing waar we nu aan gewend zijn maar wat destijds ook een hele overgang was. Uiteindelijk moet er met de schepen gevaren kunnen worden want dat is de beste voorwaarde voor het behoud van onze vloot.

De discussie over een mogelijke wijziging van onze erfgoedfilosofie is verder gevoerd. Het bestuur heeft contact gehad met de werkgroep van een viertal externe deskundigen. Centraal stond daar bij de vraag of de zogenaamde dynamische erfgoed benadering een begaanbare weg is voor SSRP. De huidige behoudsfilosofie legt de nadruk op de grondgedachte dat de schepen in essentie overeen dienen te komen met de vaderlandse scheepstypen die hun eindvorm hadden bereikt tot het zeil werd vervangen door de motor (ca 1950). Deze gedachte is ook opgenomen in onze statuten. De consultatie met de deskundigen heeft nog geen eenduidig resultaat opgeleverd. Was de gestelde vraag wel relevant? De problematiek van vergrijzing, hoge onderhoudskosten en de afnemende interesse voor de zeilsport kwamen als acute aandachtspunten naar voren en deze onderwerpen overschaduwden de enigszins theoretisch discussie over de erfgoed filosofie.

De Criteriumcommissie heeft goed werk verricht onder leiding van Boudewijn Heusinkveld en de achterstanden bij het schouwen van schepen is geheel weggewerkt. Per 1 juni 2022 heeft Pieter Duyvis afscheid genomen van de commissie. Pieter heeft veel nuttig werk verricht maar hij was ook een plezierig mens die voor een leuke sfeer zorgde. Ook was hij nauw betrokken bij de organisatie van de reünie en daar ontpopte hij zich als een echte liefhebber van het “oude hout”.

Erik Pluimers

Bestuurslid criteriumzaken

Het Stamboek - Beheer

De schepen in het Stamboek worden in categorieën ingedeeld, vooral om de status van de diverse schepen te benadrukken. Het afgelopen jaar zijn er drie opvallende zaken veranderd. Categorie B (de originele schepen van 50 jaar en ouder, gebouwd of verbouwd als jacht) is samengevoegd met de oude Categorie C (authentiek gebouwde schepen jonger dan 50 jaar). Dit heeft tot gevolg dat de schepen in deze Categorie, ook jonger dan 50 jaar, kunnen worden ingeschreven in het Register Varend Erfgoed Nederland. Daarnaast is Categorie E geïntroduceerd, de categorie van ronde- en platbodemjachten die nu niet voldoen aan de huidige criteria, maar in de toekomst mogelijk van belang kunnen zijn voor het Stamboek.

Het Stamboek in aantallen per 31-12-2022

Categorie	Totaal
A	296
B	193
D	372
D+ (Blijvende dispensatie)	30
D++ (Tijdelijke dispensatie)	17
E (Experimenteel) - géén plaquette	1
M (useum)	23
R (estauratie en (Ver)Nieuwbouw) - nog géén plaquette	16

Totaal "actief" in het Stamboek	960
O (pgeschort)	9
V (erdwenen) - gesloopt, vergaan, verbrand of echt onvindbaar	126
X ("Niet actief", Eigenaar geen donateur, zgn. Slapend bestand)	1356
Z (Ooit) Geregistreerd zonder plaquette) - géén plaquette	313

Eindtotaal	2764

Opmerkingen bij de genoemde aantallen

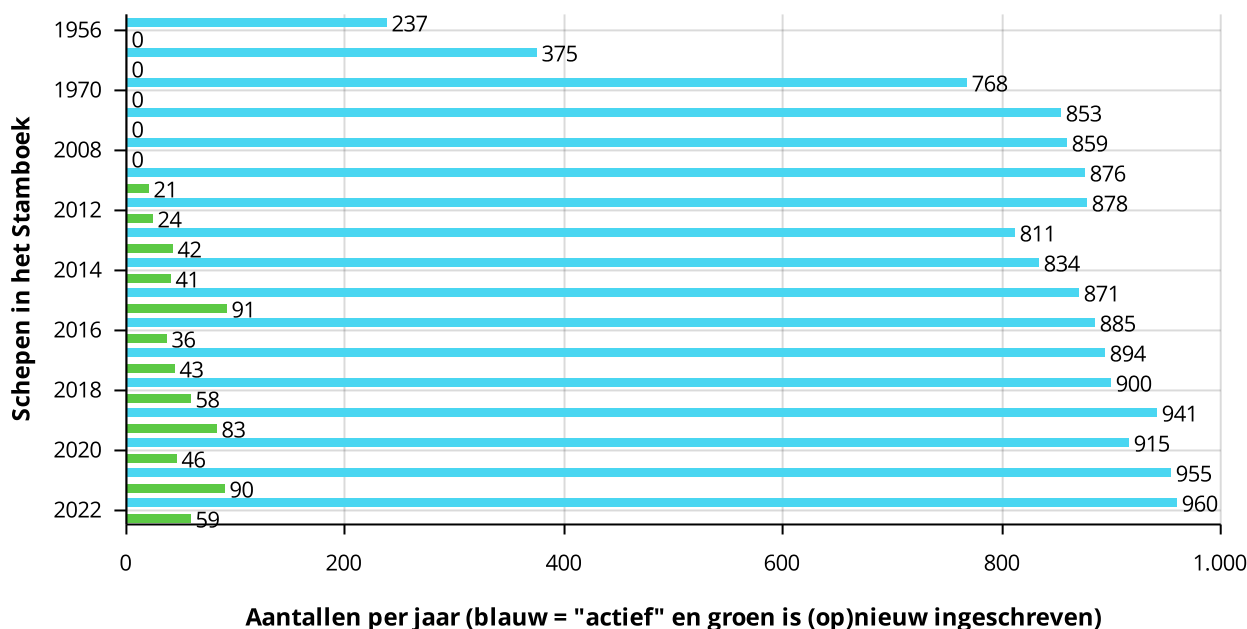
Jaarlijks vallen er schepen af door verkoop of andere redenen, maar dat aantal werd de laatste jaren ruimschoots goed gemaakt door de nieuwe en her-inschrijvingen. Nadat alle mutaties in het Stamboek zijn verwerkt, staat de teller eind 2022 op het aantal van **960 "actieve" schepen**. Dat aantal is hoger dan eind 2021 en in de tijd gezien weer een record. Er veranderen veel schepen van eigenaar, maar helaas zijn deze niet alle op dit moment weer in het Stamboek "geactiveerd". Dus het aantal had nog hoger kunnen zijn.

Schepen met een afgesproken, tijdelijke dispensatie krijgen voor die periode een ++ bij hun categorie-indeling. We krijgen ook vaker berichten binnen dat schepen uit de Schepenlijst niet meer bestaan. Deze blijven uit historisch perspectief in de schepenlijst (Categorie V) staan, met de nodige documentatie bij het schip, zodat ze niet naamloos uit ons collectieve geheugen verdwijnt.

Geregistreerde schepen in het Stamboek, de Z-categorie

Vooraf in de eerste tientallen jaren na de start van het Stamboek in 1955 waren de grote bijeenkomsten van oud-Nederlandse schepen populair. Lang niet elk deelnemend schip werd ook daadwerkelijk in het Stamboek opgenomen met een inschrijvingsnummer en plaquette. Overigens was deze plaquette in de eerste jaren niet verplicht. Schepen, die niet werden ingeschreven in het Stamboek, werden gelukkig wel in de Schepenlijst geregistreerd en kregen een nummer in de 9000-serie. Veel van deze schepen hebben later alsnog een plaquette gekregen met inschrijvingsnummer.

Overzicht ingeschreven "actieve" schepen in het Stamboek vanaf de start in 1955

Aantal "actieve" schepen ingeschreven in het Register Varend Erfgoed Nederland per 31-12-2022

Als aan de basisvoorwaarden voor inschrijving in het RVEN wordt voldaan, kon elk "actief" schip (Categorie A, B, D of M) in het Stamboek, met de leeftijd van 50 jaar of ouder, in 2022 in het Register worden ingeschreven als "Varend Monument®" of als "Varend Erfgoed" (na de verandering van de Categorie-indeling in het Stamboek).

"Actieve" schepen in het Stamboek en Schepenlijst per 31-12-2022	960 in Categorie A-E, R en M
Het aantal "actieve" schepen dat in het RVEN zou kunnen worden opgenomen per 31-12-2022	489 *

* Deze schepen zijn nog niet allemaal opgenomen in het RVEN. Een aantal eigenaren van voor 2022 opgenomen schepen [moet nog toestemming geven](#) om het schip op te laten nemen. Daarnaast loopt de overdracht van de gegevens vanuit het Stamboek naar het RVEN-register ook nog niet helemaal soepel. Op de erfgoed pagina van de SSRP-website staat bij het schip de vermelding of ze is opgenomen in het RVEN.

Een overzicht van de in het RVEN opgenomen schepen vindt u op de SSRP-website

De website van de SSRP

Elk jaar analyseren we de bezoekerscijfers van de website van het Jaarverslag-jaar. Uit de vergelijkingen met het vorige verslagjaar blijkt dat het bezoek stabiliseert op het voor de SSRP uitzonderlijk hoog niveau van ongeveer 340.000 bezochte pagina's. In drie jaar tijd zijn we wat dat betreft de miljoen (1.000.000) gepasseerd. We hebben dit jaar uitgezocht in welke leeftijdscategorie de bezoekers vallen.

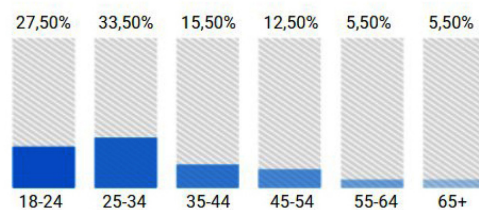
Daarbij valt op dat meer dan 75% van de bezoekers volgens de statistieken jonger is dan 50 jaar. Verrassend omdat historische schepen vaak worden geassocieerd met de oudere bevolkingsgroep. Wat ook opvalt is dat het aantal weerkerende bezoekers (rond de 15%) stabiliseert ten opzichte van de nieuwe bezoekers.

Niet alle bezoekers van de website doen dat in Nederland. Dat percentage ligt rond 75%. De overigens bezoekers zoeken toegang vanuit andere landen, waarbij de Verenigde Staten, België en Duitsland (in die volgorde de lijst bezoekers aanvoeren).

Het aantal desktop gebruikers is nagenoeg gelijk met het aantal tablet/telefoongebruikers. Een ontwikkeling die we samen met onze website-partner iWink al een paar jaar geleden voorzagen en waar duidelijk rekening mee wordt gehouden in de presentatie van de informatie op het betreffende type scherm.

Leeftijd

100% van het totaal aantal sessies

De (digitale) Boekenplank van de SSRP

Eén van de doelstellingen van de SSRP is: Het maken van propaganda voor de ronde- en platbodemjachten in zo breed mogelijke zin. Als onderdeel daarvan is de Boekenplank gerealiseerd met bijzondere software in een aparte web-omgeving. Op de Boekenplank presenteren we u de publicaties digitaal als website en kunt u van sommige van deze publicaties een PDF downloaden of zelfs een gedrukt exemplaar bestellen. Het drukken van deze boeken wordt extern, door een gerenommeerde drukkerij, verzorgd.

Tot de belangrijkste publicaties op de Boekenplank behoren de type-beschrijvingen van de in het Stamboek opgenomen oude scheepstypes. Rond 1900

was men vanuit de houtbouw gewend dat ieder schip vanuit een basisidee ook zijn eigen vorm had. Alle schepen hadden een eigen karakter, omdat de vormen slechts globaal waren vastgelegd. Pas met de bouw van ijzeren schepen werd uniformiteit vanzelfsprekend, omdat er noodzakelijk van tekening moest worden gewerkt. Het was in die tijd ook heel gebruikelijk dat schepen van een bepaalde bouwer in een bepaalde plaats een eigen naam kregen, alsof het bij iedere bouwer en iedere streek om een eigen scheepstype handelde. Die naamgeving kon in de loop der jaren ook zomaar weer veranderen.

De ontwikkeling van de scheepstypen en de invloeden daarop proberen we in een Tijdlijn zo goed mogelijk te benoemen en vandaaruit wordt per scheepstype een eigen Tijdlijn gedestilleerd. Dat we nog lang niet klaar zijn met deze beschrijvingen mag duidelijk zijn. Doorlopend hebben we toch aanvullingen en verbeteringen.

DE BOEKENPLANK

De Boekenplank is een project van de Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten

Eén van de doelstellingen van de SSRP is: Het maken van propaganda voor de ronde en platbodemjachten in zo breed mogelijke zin. Als onderdeel daarvan is nu de Boekenplank gerealiseerd met bijzondere software in een aparte web-omgeving. Op de Boekenplank presenteren we u de publicaties digitaal als website en kunt u van sommige van deze publicaties een PDF downloaden of zelfs een gedrukt exemplaar bestellen. Het drukken van deze boeken wordt extern, door een gerenommeerde drukkerij, verzorgd.

Een Canon van het Ronde en Platbodemjacht

De pioniersgeest van het Stamboek

"Papieren" Schepenlijst 2022: 17 verschillende overzichten in A5 PDF-formaat

De "papieren" Schepenlijst 2022 komt op de website beschikbaar in een A5 PDF-formaat. De documenten zijn een momentopname van de gegevens van schepen en eigenaren zoals deze op 1 januari 2022, bij de start van het nieuwe jaar, in ons archief waren vastgelegd. De Schepenlijst bestaat uit diverse deel-lijsten, vanuit verschillende gezichtspunten samengesteld. U kunt ze per afgerond deel downloaden en indien gewenst zelf op papier (A5-formaat) afdrukken.

Alle Schepenlijsten vanaf de start van het Stamboek verzamelen we in PDF-formaat op de SSRP-website

Privacy

Conform de Wet Bescherming Persoonsgegevens (AVG) is de SSRP verantwoordelijk voor de verwerking van persoonsgegevens, die via onze website worden verzameld. Onder het verwerken valt het verzamelen, vastleggen, ordenen en bewaren van persoonsgegevens. We respecteren natuurlijk alle rechten van de verstrekkers van deze gegevens.

We hebben in de website een aparte pagina opgenomen waarin duidelijk wordt vermeld welke gegevens we verwerken en hoe we dat doen

Jan Eissens

Stamboekbeheerder en Webmaster

05 Raad van Advies

Verslag van de Raad van Advies

In het afgelopen verslagjaar heeft de RvA drie keer vergaderd. De besprekingen hadden, zoals bij een advies bedoeld, een vrijblijvende strekking naar het Bestuur. Al geruime tijd wordt in het kader van de RvA gezocht naar een betere duiding van de in het Stamboek beschreven scheepstypes. Hiervoor hebben in het bijzonder Peter Hamer en Gerard ten Cate een voorstel voor aanpak uitgewerkt, dat reeds in grote lijnen voor de Hoogaars is vastgelegd. De methodiek is eenvoudig toegankelijk om voor de andere scheepstypes te hanteren.

De RvA juicht de ontwikkelingen toe die ook in het afgelopen jaar weer hebben geleid tot toenemende belangstelling voor het varende erfgoed in het landschap, op het water en in onze steden, hetgeen ook in het groeiend ledenbestand van donateurs tot uiting komt. Het onderschrijft het belang van de activiteiten van de Stichting.

Op 13 oktober heeft de bijeenkomst plaatsgevonden met het Bestuur tijdens een bezoek aan de werf van Peter Schouten in Kortenhoef en voor de vergadering en zeilersmaaltijd op de sociëteit van KVV Loosdrecht. Hier werd onder meer afscheid genomen van Gerard en Peter onder gebruikelijke en zeer gemeende waarderende woorden voor hun grote inspanningen om door hun deelname aan de activiteiten binnen de SSRP richting te geven aan vernieuwingen.

Aandacht wordt ook besteed aan het invullen van de opengevallen posities binnen de RvA. Er wordt nog gezocht naar – liefst jongere - donateurs met inzicht, kennis en betrokkenheid om de RvA uit te rusten met de juiste basis in haar functie het Bestuur te ondersteunen.

Koos van den Heuvel
Voorzitter Raad van Advies

06 De SSRP en het Varend Erfgoed

De SSRP en het Varend Erfgoed Nederland

Nederland heeft de grootste vloot varend erfgoed ter wereld. Het grootste deel, zo'n 5000 van deze vloot is geregistreerd in [het RVEN \(Register Varend Erfgoed Nederland\)](#) en geeft daarmee een indrukwekkend beeld van ons nationaal cultureel erfgoed.

De vloot bestaat uit allerlei typen schepen, zoals stoom- en motorsleepboten, klippers en tjalken, zeilwherry's, reddingboten, kotters, Langedijkers en akkerschuiten, ronde en platbodems, hoogaarzen en botters, bakdekkers en zalmschouwen. De vloot blinkt uit in schoonheid en diversiteit en wordt in de vaart gehouden door gepassioneerde eigenaren, van jong tot oud. De belangen van dezelfde type schepen komen weer samen bij een behoudsorganisatie zoals de SSRP. Nederland kent nog 14 andere

behoudsorganisaties die gezamenlijk [de FVEN \(Federatie Varend Erfgoed Nederland\)](#) vormen. Belangrijke taak van de FVEN is dan ook het beheer van het Register Varend Erfgoed Nederland.

Naast het culturele inzicht van de vloot biedt een inschrijving in het RVEN ook praktische voordelen. Zo kan via www.FVENwinkel.nl de FVEN-pas besteld worden waarmee de registratie kan worden aangetoond en voordelen te behalen zijn zoals een reductie van liggeld in passantenhavens.

Een ander belangrijk thema binnen de FVEN is duurzaamheid. Sinds 2019 kent de FVEN een commissie duurzaam varend erfgoed (DVE). De commissie ondersteunt eigenaren om de juiste keuzes te maken bij het verduurzamen van haar vaartuig en komt ook op voor het belang van de eigenaren als verduurzaming botst met de kenmerken van het varende erfgoed.

De commissie overlegt hiervoor met lokale en nationale overheden, maar ook met andere sectoren van het mobiel erfgoed, die verenigd zijn in de MCN, (Mobiele Collectie Nederland); de sector weg; de Federatie Historische Automobiel- en Motorfietsclubs (FEHAC), de sector lucht; Nationale Federatie Historische Luchtvaart (NFHL) en de sector rail; Historisch Railvervoer Nederland (HRN). Om inzicht te krijgen in omvang en problematiek heeft de commissie DVE enquêtes gehouden die als basis dienen voor overleg met de overheden en met als doel om waar nodig een uitzonderingspositie te kunnen realiseren. Mooi voorbeeld hiervan is een besluit van Amsterdam waar na 2025 geen verbrandingsmotoren zijn toegestaan, het varende erfgoed tot 2030 een uitzonderingspositie heeft. Handhaving zal hierbij plaats vinden op basis van de FVEN-pas.

Unieke, nieuwe houten Zalmshouw als Varende Erfgoed

Uiteraard staat [de SSRP voor haar eigen belangen](#) maar middels de vertegenwoordiging in de FVEN en de MCN worden de belangen van de SSRP op vele fronten extra behartigd.

Marinus Kreuze

Bestuurslid SSRP

07 Jubileumreünie in Langweer

Jubileumreünie in Langweer van vrijdag 8 tm zondag 10 juli

Vrijdag 8 juli 2022

SSRP-voorzitter Ineke Verkaaik schrijft in de Nieuwsbrief "Beretanden":

Het was een dag waar wij door de corona lockdowns lang op hebben gewacht. De tent staat breeduit op de kade in Langweer, aan de vlaggenmasten wapperen de SSRP, de RFR en de vlag van Langweer triomfantelijk in top. De eerste Lemsteraken zijn afgemeerd en in de loop van de vrijdag volgen de andere deelnemende schepen met hun vrolijke bemanningsleden. De vloot van de SSRP is in de breedte vertegenwoordigd. Hout en staal ligt gebroederlijk naast en door elkaar. Het weerzien van de bemanningsleden en het bekijken van elkaars schepen is op zich al een feestje. De culturele bezienswaardigheden worden in Langweer bezocht en boodschappen ingeslagen bij de winkeliers die op de hoogte zijn gebracht om tussen 8-11 juli extra voorraad aan te leggen. De inschrijving wordt geopend en de Goodie-bag met mooie sponsor artikelen, buffet- en ontbijtbonnen incl. het boek van 'Statenjacht Friso 2019', wordt overhandigd. Het kopen van muntjes en de bar gaat open. In de rij voor het buffet... en maar praten! De honger bestaat niet alleen uit een lege maag;-). Na de officiële opening door de voorzitter SSRP en het kennismaken met de huidige bestuursleden en leden van het comité RFR komt het serieuzere gedeelte. De overhandiging van het eerste exemplaar van het boek 'Lemmeraakjacht Salamander'. Een historisch moment de aken - de 'Salamander', 'De Onrust' en 'De Wulp' - liggen in frontlinie aan de kade voor de tent. De uitleg hoe Admiraalzeilen bij een noordelijke WK 4 eskadergewijs zal plaatsvinden. Aandachtig luisteren en met het vertrouwen dat wij dat alles met elkaar goed en veilig gaan volbrengen... tot het moment waarop gezegd wordt dat de motor absoluut niet gebruikt mag worden! Angst in de ogen en vraagtekens boven hoofden verschijnen. Moment dat DJ Heavy P spontaan zijn muziek laat horen 'We are sailing' als antwoord op de vraagtekens. Tafels en banken aan de kant waarna door alle leeftijdsgroepen wordt gedanst en meegezongen. Het feest is begonnen en de toon is gezet!

Zaterdag 9 juli

De dag begint met ontbijt in de tent waarna de genodigden worden ontvangen in Brasserie AnderS. Het meevaren door de genodigden op onze schepen tijdens het Admiraalzeilen wordt omarmd. Het spontane aanbod van de schippers om onze gasten (incl. een gekoelde lunch) als opstappers mee te laten genieten op de Langweerder Wielen is een mooi gebaar. De vloot vaart uit en het zwaaien, toeroepen en genieten is feestelijk en vol verwachting van wat komen gaat. Menig rif is gestoken. Het Statenjacht 'Friso' ligt afgemeerd en wij zijn in afwachting van de CvdK, de heer Brok. Ook dit jacht vaart uit achter de vloot aan. Koffie met oranjeboek aan boord van het Statenjacht.. er zijn slechtere zaterdagdagen geweest. Voor anker op de afgesproken plek waarna aan hoger wal de eerste pogingen om eskadergewijs te gaan lunchen worden ondernomen. De eerste zeilen worden gehesen en de scheepsmotoren gaan uit. Zeilen, elkaar in de vastgestelde eskaders gaan vinden en de juiste volgorde formeren. Deze manoeuvres zijn vanaf de 'Friso' een lust voor het oog. Er wordt intens genoten, zeker als de schepen voorafgaand aan het Admiraalzeilen een persoonlijke groet aan de CvdK brengen. De formatie is rond en de CvdK neemt zijn pet op en de uitdaging aan om als Admiraal te gaan optreden. Mooi, mooier, mooist... zielige toeters, boerenkielen, leuke hondjes en enthousiast zwaaiende kinderen en lange baarden. Niets ontgaat hem! De uitroepen snel noteren en weer meekijken. Compliment aan alle schippers! Onbeschrijflijk mooi de formaties in kiel- en frontlinie en het weven. Aan boord stelt de CvdK de vraag of er tijd genoeg is om de zeilen te hijsen van het Statenjacht voorafgaand aan zijn volgende afspraak? Niet tegen dovemansoren. Rif in het grootzeil en daar gaan we. Onmiddellijk gevolgd door de vloot SSRP-ers. We worden er even stil van. Zo'n ontzettend mooie vloot Varende Monumenten en Varende Erfgoed. De nodige rakken worden met elkaar gezeild voordat een bericht in het gastenboek van de Friso wordt geschreven.

Waarna de muzikale klanken van de Wodkapel de bemanningen en de bezoekers in Langweer opzwepen tot een uitgelaten en vrolijke sfeer. Ontspannen ontmoet men elkaar weer in de tent waarbij een toast uitgebracht wordt op onze Beschermvrouwe H.K.H. Prinses Beatrix. De prijsuitreiking met 'Goudse lekkernijen' en het Marktkramenbuffet om de voeten weer van de vloer te krijgen en luidkeels mee te zingen met de band KEK. De EHBO'ers en beveiliging hebben een rustig weekend bij de SSRP.

Zondagochtend 10 juli

Met dikke ogen en een schorre keel luisteren de schippers naar de uitleg van de KWV Langweer. Twee korte wedstrijden volgens de banenkaart. Her en der wordt toch een rif gestoken. Meedoen is leuk... maar winnen is nog leuker! Vanuit een rubberboot voor de haveningang wordt het wedstrijdzeilen gadeslagen en worden de passanten voor een ligplaats vriendelijk doorverwezen naar de nieuwe haven. Deze mooie vloot meert straks weer af. Te laat bij de start of niet, er is gestreden en genoten in elke klasse. De prijsuitreiking brengt verlossing en 'Goudse lekkernijen' teweeg.

Het slotwoord met dank aan alle lokaal deelnemende partijen, de sponsors, de leden van het comité RFR en zeker aan de deelnemers van de SSRP-vloot wordt veelvuldig onderbroken door een spontaan applaus. Dank voor ieders vertrouwen en de samenwerking! Het wachten op deze drie fantastische dagen is meer dan de moeite waard geweest!

Pracht en praal in Langweer in de Spiegel der Zeilvaart van september

Hoofdredacteur Artur van 't Hof schrijft in de Spiegel der Zeilvaart:

De kleine haven van Langweer beleefde in juli een invasie. Er meerde een complete vloot rond- en platbodems af en er verscheen een grote tent op de kant. In die tent blije gezichten van schippers die elkaar enthousiast begroetten. Morgen zouden ze laten zien wat Nederland voor moois te bieden heeft op varend gebied.

Wie wil weten hoe de deelnemers aan de Jubileumreünie van de SSRP en de RFR het weekend in Langweer beleven heeft genoeg aan het glunderende gezicht van IJsbrand de Vos. IJsbrand is de nog kakelverse eigenaar van het Friese jacht 'Bestevaer'. Ook bijzonder: IJsbrand is nog maar 24 jaar jong, maar als je vader Alexander de Vos heet en de werf Klaas Hennepoel bestiert bij De Kaag dan is de kans redelijk aanwezig dat je ook met het virus behept bent, het virus 'gek op houten ronde en platbodems'. De 'Bestevaer' mocht zaterdag tijdens het Admiraalzeilen het eigen eskader aanvoeren, maar het feest voor vader en zoon De Vos begon wat IJsbrand betreft al veel eerder. 'We zijn bijna een week geleden al vertrokken. Dat betekende de mast plat en daarna door Amsterdam. Onderweg kwamen we 'De Onrust' tegen, de grote De Boer aak, die ook op weg was naar Langweer.' Voor een open Fries jacht kan het IJsselmeer best onstuimig water zijn, dus verliep de reis verder via de Randmeren. 'Eerst Elburg, daarna Blokzijl en vervolgens binnendoor naar IJlst, omdat wij als IJlster jacht (gebouwd bij Lantinga - red.) eerst meededen aan het evenement Schepen van IJlst - en nu zijn we alweer hier!'

Ijsbrand kan zijn geluk niet op, hij is al een week lang aan het zeilen en varen met het jacht waarvan hij in februari eigenaar werd. 'Het was in prima staat, er moest alleen veel aan het lakwerk gebeuren, het had 5 jaar op de kant gestaan, de oude eigenaar had er bijna nooit tijd voor.' Ijsbrand heeft zijn best gedaan, want de 'Bestevaer' ziet er uit om door een ringetje te halen.

Statenjacht 'Friso'

Natuurlijk hoopte SSRP-voorzitter Ineke Verkaaik in stilte dat HKH Prinses Beatrix bij het festijn in Langweer aanwezig zou zijn, maar zoals inmiddels bekend is de renovatie van 'De Groene Draeck' nog niet afgerond en bleef de beschermvrouwe van de stichting thuis. Gelukkig was de provincie Friesland bereid de honneurs op zich te nemen. Het Statenjacht Friso werd naar Langweer gedirigeerd en lag op de zaterdagochtend opgepoetst te wachten tot de Commissaris van de Koning, Arno Brok, aan boord zou stappen om als admiraal de eskaders te begroeten bij het admiraalzeilen.

Maar hoe gaat dat ook alweer, dat admiraalzeilen? 'Je kun er hele verhandelingen over houden', zal Maarten Vermeulen van de 'Mientje' later zeggen, 'maar ik besloot om de uitleg, samen met Pieter Duyvis, toch vooral kort te houden.' Op vrijdagavond, in de grote tent op de kade, die als episch centrum voor de maaltijden en festiviteiten diende, tipte Maarten even aan waar het fenomeen vandaan komt (het inspecteren van de vloot na een zeeslag, ook om te kijken of er nog wel voldoende bemanning aan boord was) om daarna uit te leggen wat er van de diverse vlooteskaders verwacht zou worden. 'Op het teken van je commandant van kiellinie naar frontlinie gaan.' Om eraan toe te voegen dat bij het passeren van de admiraal nog een groet gebracht mag worden door de fok even te laten zakken. De volgende dag blijkt echter dat het stevig waait. Hier en daar zijn er toch wat twijfels of de manoeuvres wel volgens het boekje uitgevoerd kunnen worden. Her en der wordt een rif in het grootzeil en zelfs in de fok getrokken. Vooral de grote Lemsteraken hebben zo hun bedenkingen: 'Moeten we met al die prachtige houten bootjes om ons heen wel met vol tuig over een toch betrekkelijk klein meer scheuren?' Al snel wordt de beslissing genomen dan maar alleen met de fok achter elkaar aan te zeilen. Dat is misschien maar beter ook, want op de aken zitten de 'genodigden' van de SSRP, die niet altijd even bedreven zijn.

Admiraalzeilen

Zelf kan ik aan boord stappen bij Erik Pluimers van de Maasvogel. Op mijn vraag waarom het aantal Lemsteraken beperkt is, antwoordt zijn bemanning dat er nogal wat concurrentie is van andere evenementen en wedstrijden, een aantal schepen is bijvoorbeeld op de Gouwzee gebleven om vanuit Monnickendam de Jan Haring Race te zeilen.

De 'Maasvogel' is als "toeschouwersboot" niet ingedeeld bij een eskader, maar als op de monumentale 'De Wulp' een bemanningslid gewond raakt nemen we snel de opengevallen plaats in. Helemaal vlekkeloos verloopt de exercitie van het aken-eskader niet en ik heb het idee dat we nogal ver uit elkaar liggen, maar iedereen wendt de steven op tijd en we laten keurig onze fok vallen.

Aan boord van het Statenjacht geeft de CvK aan nog best even een stukje te willen zeilen, voordat hij weer naar zijn volgende afspraak moet. Het rif gaat in het grootzeil van de Friso en het vertrek wordt opgemerkt door de andere schippers die vrijwel direct aanhaken. Er gaat een lange sliert zwaan-kleef-aan prachtig zeilend hout over de Wielen. Het levert een uniek schouwspel op die fotograaf Klaas Wiersma wist te vangen in de coverfoto van deze Spiegel (en ook dit Jaarverslag).

Eenmaal terug in de toch wat krappe oude haven van Langweer zijn de drie monumentale aken, 'De Wulp', 'De Onrust' en de 'Salamander' door de havencommissaris fraai naast elkaar gelegd. Bijna nog indrukwekkender is het regiment Friese jachten, tjotters en boeiers waarvoor een hele kade is vrijgemaakt, zodat iedereen naast elkaar kan liggen.

Ik loop wel vijf keer heen en weer om het allemaal eens goed te bekijken. Daar ligt bijvoorbeeld de fameuze Constanter, die de volgende dag de wedstrijd zal winnen in de boeierklasse, en daar het Friese jacht Wille-mijntje, waarover we eerder schreven in onze serie erfgoedtoppers. Iets verder 'De Vlieghende Hollander' van de familie Gorgels, bouwjaar 1920, ook bij Lantinga, en nu bestempeld als varende monument. Zoon Matthijs Gorgels is al net zo behept met het virus als Ijsbrand de Vos, want hij heeft op Loosdrecht een houten schouwkje liggen. Over schouwen gesproken, die liggen een deur verder, in de jachthaven.

Aan boord van de 'Quetzalcoatli' treffen we scheepstimmerman Henk van der Meulen die bij het admiraalzeilen optrad als commandant van zijn eskader. Hij heeft nog wel wat zendingswerk te verrichten, want de volgende dag duurt het vele minuten voordat de eerste schouw na het startschot over de lijn schuift. Maar dat kan ook liggen aan het feit dat iedereen het heel gezellig had tijdens de lunch op het water en het startschip niet al te goed in de gaten hield.

De laatste van Berend - Je koopt zo'n schip met statiegeld

Terug bij de boeiers valt mijn oog op de 'Boreas'. Die blijkt een nieuwe eigenaar te hebben in de persoon van Rik Stapel. Hij zal morgen samen met zijn vrouw Jolijt, zijn zoon en een neef de wedstrijden varen. Rik is een bedachtzame man met een onderkoeld gevoel voor humor. 'Dit is de vijfde dag dat we met de 'Boreas' varen, je ziet dat ons roerleeuwje er nog niet helemaal gerust op is, hij kijkt nogal bezorgd.' En verdraaid, Rik heeft nog gelijk ook. 'Deze boeier heeft zeven jaar in de mottenballen gelegen.' vertelt Rik. 'Maar wij zochten een boot met meer comfort, want we hebben ook een Regenboog en we hebben best lang rondgekeken naar een plat- of rondbodem. Een Lemsteraak vinden we te zwaar voor een stel en deze boeier is ook robuust. Hoe we dat weten? Nou, we zijn er al mee naar de Wadden geweest en op het IJsselmeer. Gaat best, gewoon tijdig reven. Ik heb er wel meteen een handlenspomp in laten zetten door Martijn Perdijk, bij wie we het schip gekocht hebben. De 'Boreas' is het laatste Friese jacht dat Berend de Jong uit Heeg in 1962 zou bouwen. Het lijkt wel of hij daarom zijn hele ziel en zaligheid in het schip legde. Er is een ongelooflijke zorg besteed aan de details. Zo zijn de messing houders voor de vaarbomen bijvoorbeeld prachtig gevormd. Net als het geslepen glas in de kajuitdeurtjes. Binnenin het schip vind je op de kopse kanten van de dekbalken in de kajuit houtsnijwerk. Het verbeeldt welke vaklieden er allemaal meegewerkt hebben om dit qua lengte kleinste boeiertje van de reünie gestalte te geven; een smid, een zeilmaker, de scheepstimmerman. 'Het mooie van deze vloot is', zegt Rik, 'je koopt zo'n schip met statiegeld. Je weet dat je het ooit weer moet inleveren voor een volgende eigenaar. Er varen hier schepen van wel 150 jaar oud, dat zegt alles.'

Na de wedstrijden, die in sommige klassen, net iets spannender zijn dan in andere (de Friese jachten gaven elkaar bijvoorbeeld goed partij) klit iedereen nog even samen in de tent. Daar worden de prijzen uitgereikt en haalt de voorzitter kort de nog verse herinneringen op aan de laatste drie dagen. Het was een prachtig zeilfeest, met bekende maar ook veel nieuwe gezichten in de monumentale rond- en platbodems. Op de kade treffen we IJsbrand nog even. Hij verheugt zich alweer op zijn tocht richting de Hollandse thuisplas.

Drie van de vier

Over de roemruchte serie van de vier De Boer aken van 15 m is veelvuldig geschreven in de Spiegel. Het concluderende artikel verscheen in SdZ 2017.2 van de hand van Joost Geise. Hij ontdekte dat de Salamander en De Wulp gelijktijdig zijn gebouwd. Daarna volgde de (nu verdwenen) 'Thistle' en vervolgens gleed in 1915 De Onrust te water. Ook algemeen bekend is dat dit viertal als inspiratiebron fungeerde voor het ontwerp van 'De Groene Draeck'. 'De Wulp' en 'De Onrust' verkeerden een aantal jaren geleden al in concoursstaat, maar de 'Salamander' was toe aan een grondige "totaalrestauratie". Joos en Amma Grapperhaus pakten de handschoen op waarna dit titanenkarwei samen met de kinderen op de werf van Stofberg in Enkhuizen ter hand is genomen. Maar het project werd meer dan alleen een restauratie, het werd een reis, misschien wel in de spirituele betekenis van het woord: er werden meters gemaakt, maar er vonden ook waardevolle ontmoetingen plaats. Gelukkig werd vrijwel alles vastgelegd zodat Joos en Amma een prachtig boek over hun jarenlange reis konden maken. Lemmeraakjacht Salamander, vijf van de honderdtien bewogen jaren werd gepresenteerd en uitgedeeld tijdens de reünie. Daarnaast mochten de deelnemers het jubileumboek "Boeier Friso 125 jaar", Fryslâns varende visitekaartje in ontvangst nemen, een mooi cadeau van de provincie!

Onze adverteerders

wink.
smart digital communication

Voor de SSRP:
Website, Boekenplank, Jaarverslag en Mailing

SPIEGEL
DER ZEILVAART

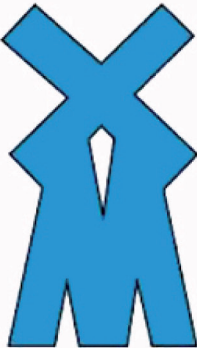
Wind & Water
Martijn Perdijk
Heeg

Jachtwerf
Joh. van der Meulen

vdm
sinds 1880

ZEILMAKERIJ
MOLENAAR

WORKUMER
JACHTSERVICE

Lemsteraken
en
custom built motorjachten

Bouw - Service - Stalling

FRIESCHE OLIE- EN VERHANDEL B.V.

fov.nl VERF IS FOV!

GAASTMEER

JACHTHAVEN
Pieter Bouve

Heech by
de Mar

al meer dan 35 jaar gespecialiseerd
in Plat- en Rondbodempjachten

Sinds **1955**

Behoud(t) het Goede

Stichting Stamboek Ronde en
Platbodempjachten

Wij weten veel van
boten, omdat we
zelf ook varen.

 KUIPER
VERZEKERINGEN

Voelt als familie.